

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในแต่ละสมัยต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล
ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจ
สังคม การเมือง และเทคโนโลยีในช่วงเวลานั้น สภาพเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลง
อยู่เสมอ เนื่องจากอิทธิพลและแรงผลักดันต่าง ๆ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่
ควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อความเหมาะสมเพราะการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง
ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญยิ่งขึ้น เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป บุคคลที่
เกี่ยวข้องในวงการศึกษาดังกล่าวถึงถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการศึกษาทุกระดับ
ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการต่าง ๆ การมัธยมศึกษาควร
ได้รับความสนใจและปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพราะการ
ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตคนระดับกลางที่จะออกไปประกอบ
อาชีพและให้ความรู้พื้นฐานในการศึกษาระดับสูง เป็นนักพัฒนาและแรงงานในระดับสูงต่อไป

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา
มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความ
สนใจ ความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อคน
เองและสังคม (ภิญโญ สาขร 2526 : 151-152) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา
แบ่งเป็น มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี กับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ผู้เรียนในระดับ
มัธยมศึกษาโดยทั่วไปจะเป็นผู้ที่อยู่ในวัยรุ่น มีอายุระหว่าง 12-17 ปี

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการ
จัดการมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ระบบบริหาร งานวิชาการ งานค้ำนบริการ
งานค้ำนบุคลากร ตลอดจนการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อเป็นการ

สนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดสามารถผลิตคนใหม่ประสิทธิภาพตามนโยบายของรัฐ
 แต่เนื่องจากกรมสามัญศึกษา เป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีบุคลากรจำนวนมาก หน่วยงาน
 และโรงเรียนในความดูแลรับผิดชอบมีเป็นจำนวนมาก นับเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกองการมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2530 มีจำนวนถึง 1,751 โรงเรียน
 (กองแผนงาน 2530 : 17) โรงเรียนเหล่านี้กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ
 ซึ่งขนาดของโรงเรียนต่างกัน นับตั้งแต่ขนาดเล็กพิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง
 และขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้าน
 งบประมาณ บุคลากร ปัจจัยสภาพแวดล้อมและทรัพยากรในท้องถิ่นที่สนับสนุนการ
 จัดการศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการจัดรูปแบบของการบริหารให้โรงเรียนต่าง ๆ มี
 โอกาสได้ทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือกันมากที่สุด ดังที่ได้กำหนดไว้ในนโยบาย
 และจุดหมายของการมัธยมศึกษาว่า

๑.. เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในขนาดค่านับประชากร เทคโนโลยี
 ฐานนิยม สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจของสังคมไทย การมัธยมศึกษา
 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยคงได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง
 ของสังคมไทยดังกล่าว การมัธยมศึกษาจึงต้องมีการกระจายอำนาจ
 มากกว่าปัจจุบัน มีระบบสารสนเทศที่ชัดเจน คล่องตัว ทันเวลา มีการ
 ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนับสนุนให้เกิดการ
 พึ่งตนเองตลอดจนการระดมและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้มากขึ้น
 (กรมสามัญศึกษา 2529 : 119)

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรูปแบบของกลุ่มโรงเรียน ได้ดำเนินการ
 มาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2517 โดย ดร. กอ สวัสดิคพานิชย์ ซึ่งได้แสดงความ
 กังวลเกี่ยวกับปัญหาสำคัญของการมัธยมศึกษาไว้ข้อหนึ่งว่า การบริหารงานมัธยมศึกษา
 ความซับซ้อนของงานและการขยายมัธยมศึกษาอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความจำเป็น
 จะต้องมีมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่โรงเรียนมากขึ้น การแบ่งภาระความรับผิดชอบ
 ให้แก่โรงเรียนเป็นปัญหาซึ่งควรได้รับการพิจารณา โดยทดลองมอบหมายที่ละน้อย
 และในขณะเดียวกันก็ควรมีมาตรการที่จะควบคุมการบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตาม
 ระเบียบแบบแผนด้วย (กอ สวัสดิคพานิชย์ อ้างถึงใน อุไร ชุติเนตร 2523 : 3)

การรวมตัวกันเป็นกลุ่มโรงเรียนเพื่อบริหารในรูปของคณะกรรมการ ทำให้เกิดการระดมพลังความคิดในการทำงานของโรงเรียนในกลุ่ม เพราะโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีความสามารถหรือความชำนาญที่เป็นเอกลักษณ์ของคนที่แตกต่างกันไป บุคลากรในแต่ละโรงเรียนก็มีความถนัด ความสามารถหลากหลายต่างกัน ถ้ามีการรวมตัวกันการปรึกษาหารือกัน ร่วมกันวางแผนงานภายในกลุ่ม น่าจะเกิดผลดีในการจัดการศึกษามากกว่าการทำโดยลำพัง เนื่องจากโรงเรียนในกลุ่มจะได้อะไรช่วยเหลือกันเองซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน ทั้งที่ ผกาทิพย์ แก้วณิกรังษี (2524 : 7) กล่าวถึงประโยชน์ของการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนว่า กลุ่มโรงเรียนมีประโยชน์ในด้านการพัฒนาการศึกษา การยกระดับมาตรฐานการศึกษา การใช้หลักสูตร การเลือกวิธีการเรียน การวัดผล การประเมินผลการศึกษา และยังคงควบคุมมาตรฐานการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

นอกจากนี้การบริหารงานในรูปของกลุ่มโรงเรียนยังทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน เนื่องจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรขนาดใหญ่ทำให้ลำบากในการบริหารงานและควบคุมดูแลให้ทั่วถึงเพราะโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีฝ่ายต่าง ๆ แยกออกไป ทั้งที่ เอกวิทย์ ๗ ถกลาง (2521 : 3-4) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นับวันจะสลับซับซ้อนขึ้นทุกที ซึ่งความสามารถของกรมที่จะดูแลโรงเรียนได้ทั่วถึง และรู้ซึ่งถึงปัญหานั้นยากขึ้นเป็นลำดับ เพราะโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การดูแลโดยการผูกขาดการบริหารที่ใช้ส่วนกลางโดยสิ้นเชิง คงทำได้ยากเพราะไม่รู้ถึงปัญหาที่ถ่วงที่จะแก้ปัญหาได้ และในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่เราต้องพัฒนางานมัธยมศึกษา นั้น เราจะมีกลไกอะไรบ้างในการพัฒนาการบริหารมัศึกษาก็มองเห็นว่า สติปัญญาองค์กรประกอบต่าง ๆ นั้น มีอยู่แล้วในโรงเรียน

จากเหตุผลและแนวคิดต่าง ๆ จึงพอจะสรุปถึงความจำเป็นที่ต้องมีกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มเดียวกันได้ช่วยเหลือกันให้มีมาตรฐานทางการศึกษาเท่าเทียมกัน
2. เพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มได้ช่วยเหลือกันในทุก ๆ ด้าน
3. เพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มได้วางแผนการทำงานร่วมกัน
4. การที่โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน สภาพโรงเรียนคล้ายคลึงกัน ย่อมสะดวกในการจัดการศึกษา และการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดำเนินการมาเป็นเวลานาน และมีการประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติมาเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสม จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2529 กรมสามัญศึกษาได้ประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เพื่อให้กลุ่มโรงเรียนมีเอกภาพในการบริหารงานกลุ่ม และให้โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้ร่วมมือกันในการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของกรมสามัญศึกษา และเนื่องจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525 - 2529) การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงบทบาทและหน้าที่ไปมาก กรมสามัญศึกษาจึงได้ปรับปรุงระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2529 นี้ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นฐานในการจัดตั้งคณะกรรมการสามัญจังหวัด ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์หลักของการจัดกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษานั้น มีจุดมุ่งหมายในเชิงบริหารคือ ให้เกิดเอกภาพ (Unity) ในการบริหาร มีการช่วยเหลือรวมกลุ่มกัน ซึ่งการรวมเป็นกลุ่มย่อมสะดวกต่อการตรวจเยี่ยม และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกัน

และวัตถุประสงค์สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ จุดมุ่งหมายในเชิงวิชาการคือ กลุ่มโรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาวิชาการได้ เพราะถ้าต่างโรงเรียนต่างพัฒนาตามฝีมือ

และกำลังความสามารถ แม้จะทำได้ก็ไม่ได้ผลอย่างเต็มที่ เนื่องจากโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีข้อจำกัด มีปัญหาภายใน แต่หากกลุ่มโรงเรียนนำปัญหาในการทำงานมาพิจารณาาร่วมกันเพื่อปรับปรุงงานวิชาการตามหลักสูตรจะทำให้กลุ่มโรงเรียนสามารถวางแผนร่วมกันเพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ร่วมกันมากที่สุด หรืออาจมีการตกลงแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในกลุ่มย่อมจะมีเอกลักษณ์ จุดเด่น จุดค่อย ไม่เหมือนกัน วัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือกันด้านวิชาการนี้ปรากฏอยู่ในระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา พ.ศ.2529 เกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ข้อ 3 และข้อ 4 ซึ่งระบุไว้ดังนี้

ข้อ 3. กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา และรักษามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้ทัดเทียมกัน

ข้อ 4. ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานในโรงเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เช่น การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประกอบการเรียนการสอน วิชาต่าง ๆ การจัดแผนการเรียน การจัดแผนการสอน การประเมินผลการเรียนและการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา พ.ศ.2529 ต้องรับผิดชอบ นอกเหนือไปจากงานบริหาร งานวิชาการ เป็นบทบาทที่สำคัญของกลุ่มโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา และการบริหารงานทุกด้านของกลุ่มโรงเรียนย่อมมีจุดมุ่งหมายให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนให้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งหมายถึง คุณภาพของวิชาการนั่นเอง กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2529 นับถึงปัจจุบันนี้ก็เป็นเวลา 1 ปีเศษ คุณภาพของวิชาการจะดีหรือไม่ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ เพราะกิจกรรมจะทำให้เกิดการพัฒนาในคานต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากิจกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลทำให้การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาในการส่งเสริมงานวิชาการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9

คำถามเพื่อการวิจัย

1. กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ใดจัดกิจกรรมอะไรบ้างในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 และมีวิธีการจัดอย่างไร
2. กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาประสบปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ดังนี้

1.1 กิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนในการส่งเสริมงานวิชาการโดย
ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและประเภทของกิจกรรม ในขอบเขตของงานวิชาการของกลุ่ม
โรงเรียน ดังนี้

1.1.1 การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

- การพัฒนาหลักสูตร
- การส่งเสริมการเรียนการสอน
- การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร

1.1.2 การรักษามาตรฐานการศึกษา

- การพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน
- การวัดและประเมินผลการเรียน
- การวัดและประเมินผลงานวิชาการ

1.1.3 การให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานในการจัด
การศึกษา

- การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน
- การใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน
- การจัดแผนชั้นเรียน
- การจัดแผนการเรียน
- การจัดแผนการสอน
- การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

1.2 ศึกษาการจัดกิจกรรม

โดยศึกษาเกี่ยวกับ

- การวางแผนของกลุ่มโรงเรียน
- การจัดระบบการทำงาน
- การดำเนินการ
- การประสานงาน

2. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมศึกษา
เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9 ตามขอบเขตใน 1.2

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-6 สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขต
การศึกษา 9

กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต
การศึกษา 9 ที่จัดตั้งเป็นกลุ่มตามระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนกรม
สามัญศึกษา พ.ศ.2529

เขตการศึกษา 9 หมายถึง หน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบต่อการจัดการ
ศึกษาใน 5 จังหวัด คือ อุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร และขอนแก่น

การจัดกิจกรรม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนตั้งแต่การวางแผน
การจัดระบบการทำงาน การดำเนินการ และการประสานงานในการจัดกิจกรรม

กิจกรรมวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา
จัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา การรักษามาตรฐานการศึกษา และ
การให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานในการจัดการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง สาเหตุและผลกระทบที่ทำให้การดำเนินงาน
ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนไม่บรรลุผลตามจุดหมายที่
ตั้งไว้

คณะผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน
ที่เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและ

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อจะได้ข้อมูลในการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 9
2. เพื่อจะได้ข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับเขตการศึกษา คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษา ในการส่งเสริมงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 9

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ซึ่งมี 5 กลุ่มประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 179 โรงเรียน สำหรับผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 179 คน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 179 คน รวมกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 358 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ฉบับ เพื่อสอบถามคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหาร

ฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับกิจกรรมที่กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาจัดเพื่อส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา วิธีการจัดกิจกรรม และปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ และวิธีดำเนินการของกลุ่มโรงเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหาแนวทางในการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมวิชาการของกลุ่มโรงเรียน โดยยึดหลักการความเหมาะสมที่ที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการส่งเสริมการเรียน การสอน การนิเทศและการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน การประเมินผลการเรียน การวัดผลและประเมินผลงานทางวิชาการ การให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอน การจัดแผนชั้นเรียน การจัดแผนการเรียน การจัดทำแผนการเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี วิธีการจัดกิจกรรมในชั้นการวางแผน การจัดระบบการทำงาน การดำเนินการ และการประสานงาน

2. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามขั้นต้น
4. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ และรับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
5. ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแบบสอบถามให้หมดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
6. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาแก้ไข
7. นำคำแนะนำ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามมาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้แบบสอบถามสมบูรณ์ครบถ้วน
8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลด้วยการส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองเป็นบางส่วน และส่วนใหญ่ใช้บริการทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 9 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและมีความสมบูรณ์ทั้งหมด ไปวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายข้อ โดยหาค่าสถิติเป็นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งบรรยายประกอบตาราง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิธีการจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายข้อและเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายข้อ และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนแบบสอบถามปลายเปิดใช้วิธีการจัดลำดับเนื้อหา หาความถี่ และวิเคราะห์เนื้อหา

การนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยลำดับชั้นของการนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ลำดับชั้นในการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 กล่าวถึง การวิเคราะห์และผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 กล่าวถึง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในส่วนสุดท้ายจะเป็นบรรณานุกรม และภาคผนวก